

Videla je iskreče uhane v ušesih gosposkih otrok. In ni bila žalostna raditega. Znala si je pomagati. Tja pod črešnjo je sedla, pa si zatikala lepe, rdeče in debele črešnje za ušesi. Čez čas jih je pa pozobala in zateknila spet druge. Vsako minuto je imela nove uhane, ki niso bili samo lepi, ampak tudi dobri.

E gosposki uhani pa so samo lepi — dobri pa niso. To sta pa dve reči: oči in sladkosnēdi želodček. Ni res?

Ferdinand Gregôrec.

Zaradi čmrljev.

I.

Tomažkovemu Cirilu ni nobena reč na vsem božjem svetu, ne na domačem vrtu bolj uga-jala kot dedkov bučelnjak. Ne vem vam sicer natančneje povedati, kakšen vzrok je imel za to, pa ga boste morda vi uganili.

Mislite si majhnega dečka, krepkih udovi zdravega in rdečega kot mak, z raztrganim, rokavi in preluknjanim klobukom, pa boste imeli Cirila pred seboj. Prav ravnotak je v petek in svetek. Le v nedelje ni bil raztrgan, drugače pa vedno. Pa se ga tudi nobene hlače niso držale, če so bile še tako trdne. Je že dobil kak kol, da se je nataknil nanj, ali grm, po katerem se je drgnil, dokler niso začele uboge hlače zdihovati in zijati, da so se jim videli beli zobje . . . Polegtega je imel ta Ciril tudi to dobro lastnost, da je ljubil mēd. Zdaj pa morda uganete, zakaj je imel buče tako rad.

Torej Tomažkov se je plazil tistega večera proti gozdu, ki sega tik do naše vasi. Hitro je stopal, kajti delal se je že mrak. Ni ga bilo sicer strah, dasiravno je komaj prvo leto prenašal vse težave učenega življenja. Pa bal se je, da bi ga ne videl Balančkov, ki je gnal proti domu svojo nagajivo sivko.

V roki je imel Ciril nekaj zaboja, pa ni bil zaboj ampak — panj.

Ko pride do gozdnega parobka, se ustavi, pogleda okrog sebe — potem pa na delo. Dolgo časa hodi po grmovju in gleda, kje so tisti pisani čmrlji, ki sta jih pred par dnevi zasledila z Balančkovim Tončkom. Ko tako išče, mu postane že žal, zakaj je skazil Tončku tako veselje.

Zmenila sta se bila, da jih bosta oba skupaj ogrebla in spravila doma na Balančkovem vrtu, da bodo brali méd po rožah, onadva pa ga bosta pila.

Tako sta se takrat zmenila. Pa Ciril se je polakomnil — hotel je vse sam.

V mraku je komaj dobil kupček, kjer so prebivali čmrlji. Kakor rjav klobuk se je videl od daleč ta kupček. Ciril je pa trdil, da je to samo streha, drugo da je pa vse v luknji.

Začel je z delom.

Najprej odpre panj in ga postavi na tla. Potem pa počasi sega z rokami pod kup mahu. Pri vsi svoji opreznosti je bil pa vendar toliko neroden, da so začeli čmrlji brenčati. Pa Ciril se ne prestraši takoj, ampak zagrabi vse skupaj, vrže v panj in zapre. To je bilo v hipu narejeno, kakor se je včasih doma vadil; vendar je čutil, da roka ni prav zdrava. Na več krajih ga je zaskelilo, krog njega pa je vse završalo. Tedaj se mu pa zaleti ravno v nos jezen kosmatinec in se mu začne zaletavati v lase.

Ciril pa leže v grmovje, se valja po tleh, da prežene nadležne živali. Tedaj ga pa zaskeli naenkrat ves obraz.

Kakor bi ga pičil gad, skoči pokoncu in začne gledati okrog sebe.

Vse je bilo mirno. Le za hrbtom, v grmovju je brenčal čmrlj, ki ga je najbrže pobil na tla.

Zopet ga nekaj speče na nogi. Ciril skoči na bližnjo stezo in ves preplašen premišljuje, kaj je to, in kaj naj stori.

Tako je stal nekaj časa sredi pota hudo preplašen. Mislil je že bežati domov, pa se v hipu spomni,

kaj je bilo. Ravnotam, kjer se je valjal, rastejo koprive — in revež se je skoro razjokal ob tej misli.

Kopriv se je vedno bal, a sedaj jih je šel duhat.

„Oh, jej, jej, jej!“ vzdihne samprisebi, ko ga začno peči lica.

Vendar toliko moči je še imel, da je vzel panj in odhitel ž njim domov. Visoko je privzdigoval pete, kakor bi zopet letal po koprivah. Noge, roke in obraz, vse ga je skelelo. V panju pa so brenčali čmrlji, kakor bi se posmehovali ubogemu ranjencu . . .

II.

Drugo jutro je bil Ciril ves zabuhel v obraz. Na eno oko ni skoro nič videl, lice pa je bilo napihnjeno kot kovaški meh.

V šolo ni mogel. Moral je ostati doma. Mati so mu navezali hladeče prsti na lica in ga namazali z oljem. Debele solze so mu tekle po licih, ko se je spomnil svoje nesreče.

Ko je prišel snoči domov, je bil tako zmeden, da ni vedel, kam je vrgel panj s čmrlji. Na vse zgodaj je že hodil okrog hiše in gledal, kje leži, da ga bo spravil.

Dolgo časa ga je iskal in že je mislil, da ga mu je kdo vzel, kar ga zagleda v travi za skednjem.

Hitro ga pobere in nese na konec bučelnjaka, kjer je imel pripravljen prostor.

Tam odpre panj in gleda, kdaj pride kak čmrlj ven. Pa ni ga mogel pričakati.

Šel je nazaj v hišo. Čmrlji so se takoj privadili in jeli prav pridno letati iz panja na pašo. Ciril jih je bil bolj vesel kot vseh bučel.

Le nekaj ga je še skrbelo: Kako se bosta pomenila z Balančkovim Tonetom, če zve.

Popoldne je Tonček kar nenadoma prišel k Cirilu.

„Ciril, zakaj si mi vzel čmrlje?“

„Saj jih nisem jaz!“ se odreže Ciril.

„Kdo pa?“

„Jaz ne!“

„Le počakaj!“

„Nobenih več ti ne pokažem!“

Tončku se je zdelo, da jih ni nihče drugi kot Ciril.

Nekaj dni potem je že šel Ciril v šolo. Tončka pa se je malo ogibal, kajti dobro je vedel, da je močnejši od njega.

Po šoli se ga pa le ni mogel ogniti.

Ko so šli že proti domači vasi, se ga Tonček naenkrat loti rekoč: „Zakaj si mi vzel čmrlje? Boš še kdaj? A-a?“

Držal ga je za uho, da je naredil Ciril najkislejši obraz in pokazal bele zobe.

„Pusti ga, pusti ga!“ so vpili vsekrižem njegovi tovariši.

Pa Tonček ga prime za roko in ga vleče po travniku, da sta parkrat oba padla po tleh.

Ko prideta do Šetinovega kozolca, se zopet oba zvalita v travo. Vsi so se smejali, tudi onadva. Tedaj pa stopi izza kozolca Šetinov pastir Tine z bičem v roki. Ko vidi mlada pretepača, zavihti bič, da sta dobila vsak svoj delež po hrbtu,

„Vama bom pokazal, kdaj sta tlačila našo travo! Še enkrat vaju dobim, pa vama porežem ušesa!“

Pretepača zadnjih besed že nista slišala. Hitela sta proti domu, da bi ju pastir ne dobil.

Ko sta bila na varnem, sta se pa spogledala in Tonček je rekel: „Ti si kriv vsega!“

„Ali pa si ti!“ se odreže Ciril.

Ne vem, koliko časa sta še reševala to vprašanje; vem pa, da sta takoj drugi dan sklenila mlada pretepača, da se ne bosta več tepla, samo Šetinovega pastirja bosta še enkrat premlatila, če se jima bo pustil...

Taras Vasiljev.

